

Lovisa stads kulturpolitiska program

1. INLEDANDE ORD – KULTURENS STRATEGISKA STÄLLNING

Syftet med detta kulturpolitiska program är att definiera de framtida riktlinjerna för kulturväsendet i Lovisa stad. I de inledande orden presenteras kulturens ställning i stadens strategidokument, därefter beskrivs kulturens nuläge kort och till slut utformas tyngdpunkterna för utvecklingsarbetet för 2015–2020.

Kulturen ingår antingen direkt eller indirekt i många av Lovisa stads centrala utvecklingsdokument. Det är viktigt att det kulturpolitiska programmet ligger i linje med dessa.

Stadens vision; ”Lovisa – liten stad, stora upplevelser”, lovar mycket. Kulturen i dess olika former erbjuder upplevelser för kommuninvånare och resenärer, för barn och äldre – för var och en oberoende av förmögenhet! Som ett tillägg i visionen konstateras bland annat följande: ”Lovisa gör det möjligt att ett mångsidigt närings- och kulturliv utvecklas även med hjälp av goda telekommunikations- och trafikförbindelser.” Förevarande mening utgör en del av den vision som stadsfullmäktige godkänt och ska med andra ord ses som **Lovisas strategiska avsikt** och som riktning för utvecklingsarbetet.

Ett av de fyra tyngdpunktsområdena i stadsstrategin är attraktivitet och konkurrenskraft. Ett mångsidigt kulturliv ökar som bekant området dragningskraft, trivsel och invånarnas livskvalitet. Förbindelsen mellan dragningskraft och kultur poängteras också i **näringslivsprogrammet**, där regionens konkurrensfaktorer har räknats upp. En av dessa är ”idyllen och kulturen i regionen som möjliggörande och lockande faktorer”. De kreativa branscherna, att utveckla dem och tillgodogöra sig av produkter och tjänster inom dessa branscher lyfts fram som en del av ökandet av dragningskraften. I programmet konstateras också att ”värnandet om kulturtraditionen är en framgångsfaktor för regionen”.

I **utvecklingsplanen för turism** finns tre huvudlinjer genom vilka man börjar utveckla och marknadsföra Lovisa. En av huvudlinjerna är ”Culture & Art City”. De två andra är ”Slow City” och ”Love City”.

Med tanke på utvecklandet av kulturlivet är det av största vikt att kulturens betydelse och dess positiva konsekvenser har observerats och upptagits i olika program. Lovisa stads beslutsfattare har förbundit sig att garantera kulturen fungerande förutsättningar till att utvecklas och blomstra. Det följande viktiga steget är att se till att kulturen får förutom den uppmärksamhet som den har gjort sig förtjänt av, också tillräcklig uppskattning och behövliga resurser och genomsyrar hela stadens förvaltning.

Kulturen är redan Lovisas visitkort. Genom att i samarbete utveckla kulturen blir den ett trumfkort!

Kultur är viktigt bland annat eftersom...

- kultur ökar välbefinnande och förebygger illabefinnande
- kultur främjar social samhörighet
- kultur stöder tillväxt, framsteg och dynamiskhet samt skapar arbetsplatser
- kulturen marknadsför Lovisa
- ett mångsidigt kulturliv gör orten trivsammare och lockande, också i utomståendes ögon.

2. LOVISA SOM KULTURSTAD

Lovisa som ett kulturpolitiskt utvecklingsobjekt

Lovisa är en tvåspråkig kuststad med ett nationellt betydande kulturarv. Lovisa ligger cirka 90 kilometer öster om Helsingfors och utgjorde på sin tid Sveriges östligaste befästa gränsstad invid Gamla Kungsvägen.

Staden upplevs idag som en idyllisk småstad och som en vagga för skapande arbete. Evenemanget Lovisa historiska hus, som byggts upp kring gamla hus i Lovisa, har lyft fram stadens trähus och traditions- och reparationsbyggande i en riksomfattande offentlighet. Stadens image har ändrat såväl i utomståendes ögon som också i Lovisabornas egna ögon.

Förutom för sitt charmfulla centrum och sina idylliska trähuskvarter är Lovisa idag känt också för sina bruks- och skärgårdsmiljöer, sina herrgårdar och sin landsbygd samt för de otaliga sommarevenemangen. På orten finns en massa kulturkunnande, kreativa människor och tankar samt en aktiv föreningsverksamhet, varvid insatsen som utformare av stadsbilden har varit – och är – betydande.

Kulturverksamhetsfältet i Lovisa 2015

Stadens biblioteks-, kultur- och museiväsende

... DRIVER biblioteks- och museiverksamhet.

Biblioteken och museerna har en viktig roll som tillvaratagare och förmedlare av kulturarvet. I biblioteken och museerna ordnas olika slags kulturevenemang samt kulturpedagogisk verksamhet för barn och unga.

... PRODUCERAR OCH ANORDNAR evenemang och övrig kulturverksamhet.

Evenemang som stadens kulturväsende anordnar är till exempel de årliga kalenderfesterna, Sibeliusdagarna och andra konserter, kulturevenemang för barn och unga, byafester och andra evenemang som är bundna till de olika stadsdelarna. Annan kulturverksamhet är till exempel klubbar och utfärder samt Lovisa stads musikkapells verksamhet.

... **STÖDER** lokala aktörer inom kulturbranschen.

Gästateljéns, Borgånejdens musikinstituts och biograf Kino Marilynns verksamhet får stöd i form av ett årligt anslag. Med kulturunderstöd stöder man föreningsverksamheten och olika projekt på området.

...**GÖR SAMARBETE**

med stadens övriga verksamhetsenheter, församlingar, tredje sektorn, grannkommunerna och övriga aktörer.

Även stadens övriga verksamhetsenheter ordnar och stöder kulturverksamhet:

- ❖ **MEDBORGARINSTITUTEN** erbjuder kommuninvånarna ett omfattande kursutbud, vari ingår bland annat undervisning i konst- och färdighetsämnen för olika åldersgrupper.
- ❖ **TURISMVÄSENDET** deltar i anordnandet av olika slags evenemang och hjälper turister att finna kulturevenemangen och de kulturhistoriskt betydande objekten i Lovisa.
- ❖ **SKOLORNA OCH DAGHEMMEN** ordnar kulturfostran för barn och unga och delvis också i samarbete med kulturväsendet.
- ❖ **Också inom UTVECKLINGS- OCH NÄRINGSSEKTORN** betonas kulturens betydelse och bland annat de kreativa branscherna har lyfts fram som ett utvecklingsobjekt.

Den aktiva tredje sektorn berikar kulturutbudet:

Flera föreningar och privatpersoner gör värdefullt och viktigt kulturarbete. Tack vare kulturaktiva finns det nuförtiden ett mångsidigt kulturutbud i Lovisa. Konstens olika delområden är väl representerade såväl på amatörnivå som på professionell nivå. Av de många aktörerna är det svårt att nämna alla, men i det följande ett exemplifierat plock:

- ❖ Man kan ägna sig åt **BILDKONST** på kurser som ordnas av föreningar. I gallerier och på utställningar kan man däremot beundra arbeten som är gjorda av professionella. I staden finner man utövare av bildkonst och kunniga inom traditionella inriktningar allt från fotografering till modern konst. Bland annat Lovisanejdens Konstförening och Stödföreningen för Lovisa Konstcentrum erbjuder högklassig utställningsverksamhet.
- ❖ **MUSIKEN** är brett representerad i Lovisa, oberoende om man vill sjunga, spela eller njuta av konserter. Borgånejdens musikinstitut erbjuder också Lovisabor en möjlighet till målinriktade musikstudier. Musikskolan Sonante ordnar icke forbundnen undervisning. I staden finns ett flertal körer, musikföreningar, orkestrar och professionella musiker. Församlingarna och också andra aktörer anordnar konserter.
- ❖ Man kan ägna sig åt **DANS** av alla de slag på Lovisanejdens dansinstitut. Folkdansföreningarna värnar för sin del om de lokala danstraditionerna.
- ❖ Man kan njuta av **SCENKONST** särskilt på somrarna. I Lovisa finns det till och med tre sommarteatrar: Lurens, Loviisan teatteri och Brukskvarnens sommarteatrar. Om man själv vill spela på scenen lyckas det lätt genom att anmäla sitt intresse till skådespelargruppen i de två förstnämnda sommarteatrarna. Liljendalrevyn bjuder publiken nöje och avkoppling om våarna.
- ❖ På **BIOGRAF** Kino Marilyn kan man i en vacker miljö njuta av filmer.
- ❖ Färgrika och högklassiga **KULTUREVENEMANG** hör väsentligt till sommaren i Lovisa och de upplivar också övriga årstider. Av det breda evenemangsutbudet må nämnas till exempel: Agricoladagsfesten i Pernå, Liljendaldagarna, Öppna Trädgårdar i Lovisa, Bluegrass-festivalen i

Strömfors, Gamla tiders dagar i Svenskby, evenemangen på Skeppsbron, Konungen anländer till Lovisa, Lovisa sångfestival, Lovisa Fredsforum, Rosornas charm och Lovisa Historiska Hus.

- ❖ Förutom inom museiväsendet värnar man i flera föreningar om **KULTURTRADITIONEN**, bland annat genom att upprätthålla museer, öka människors intresse och kunskap om traditionsbåtar eller traditionsbyggande och genom att agera på andra sätt för att främja högaktande, undersökning och bevarande av traditioner och kulturmiljöer. Guideverksamheten spelar en viktig roll vid upplivandet av traditioner och historian och vid att göra staden känd.
- ❖ Utöver biblioteket lyfter bokkafét och läsecirkelarna fram **LITTERATUREN**.
- ❖ Lovisa stad har hyrt Almska Gården för åren 2015–2020. Almska Gården utvecklas till ett levande kulturcentrum. Gården erbjuder utställningslokaler och fina förutsättningar för ordnande av olika slags kulturevenemang. Staden förvaltar Almska Gården och hyr utrymmen till föreningar och privata aktörer. Staden ordnar egna evenemang i gården.

3. KULTURPOLITISKA RIKTLINJER – VAD VILL VI GÖRA?

Vårt mål: Att Lovisa utvecklas som kulturstad. Kulturupplevelser ska vara tillgängliga för alla genom livets alla skeden. Kulturen är en naturlig del av människors vardag. Kulturen är en framgångsfaktor som beaktas på alla plan i stadens beslutsfattande.

Centrala värden: Tillgänglighet, jämlikhet, närhet.

Tyngdpunkter för utvecklingen av stadens kulturverksamhet 2015–2020:

Barn och unga

Kulturupplevelser görs tillgängliga för alla barn i Lovisa. Vi uppfostrar en nygeneration av kulturvänner i kulturstaden Lovisa.

- ➔ Skol- och daghemssamarbete prioriteras.
- ➔ En ”kulturstig” för den grundläggande utbildningen uppgörs för att garantera en målinriktad kulturföstran. Eleverna bekantar sig årligen med någon kulturform t.ex. film, bildkonst, musik, kulturhistoria eller dans. Detta ordnas tillsammans med lokala aktörer.
- ➔ Fritidsevenemang ordnas för familjer.
- ➔ De ungas identitet och livshantering förstärks genom att tillsammans med de unga förverkliga kulturhobbyn och kulturverksamhet för unga.

Seniorer

De aktiva seniorerna har möjlighet att själva bestämma vilken typ av kulturaktivitet de tar del av, men även seniorer som inte själva kan ta sig till kulturen ska få kulturupplevelser till sig.

- ➔ Kultur ingår kontinuerligt i vård och omsorg, och samarbetet med äldreomsorgen prioriteras.
- ➔ Kulturverksamhet bjuds bland annat på vårdenheter, och biblioteket för ut böcker åt seniorer som har rörelsesvårigheter.

Bibliotek

Biblioteken erbjuder invånarna kunskap, kultur, upplevelser och kunnig service. Biblioteken är öppna mötesplatser för alla. Biblioteken har en viktig roll i att främja barnens läslust.

- Biblioteksnätet utvecklas utan att minska antalet bibliotek och bibliotekens roll som informations- och kulturcentrum förstärks i samarbete med lokalsamfund.
- De elektroniska mediernas roll betonas vid sidan av det tryckta materialet.

Museer

Museerna förvaltar, återberättar och gestaltar vårt kulturarv och medverkar till förståelsen av vår samtid och omvärld. Vår kulturhistoriska särprägel återspeglas i stadens museisamlingar.

- Museernas roll som turist- och kulturmål poängteras. Marknadsföringen effektivteras.
- Interaktivitet, upplevelser och pedagogisk verksamhet gör historien mera levande.

Lättillgänglighet och närkultur

Tröskeln till kulturupplevelser ska vara låg och alla ska ha möjlighet att delta i varierande kulturaktiviteter. Varken kostnaderna eller avståndet får bli ett hinder för deltagande.

- Kulturevenemang ordnas i samtliga stadsdelar för att garantera en god tillgång till kulturaktiviteter för invånarna inom hela staden. Lovisa utvecklas som byarnas stad.
- Närkultur och samarbete med lokala kulturaktörer prioriteras. Samarbete på lokal nivå ökar kulturutbudet och skapar sysselsättningsmöjligheter för stadens kulturutövare.
- De olika stadsdelarnas kulturella särart och de unika miljöerna i Lovisa lyfts fram och utvecklas i samarbete med lokalsamhället, så som med bruksområdet i Strömfors, skärgårdskulturen m.m.

Mångfald och samarbete

En mångsidig kulturverksamhet är en viktig del av en positiv Lovisabild. Staden stöder privata aktörer och den tredje sektorn i enlighet med kulturbestämmelserna (kriterierna för beviljande av kulturbidrag), emedan de producerar en stor del av kulturutbudet.

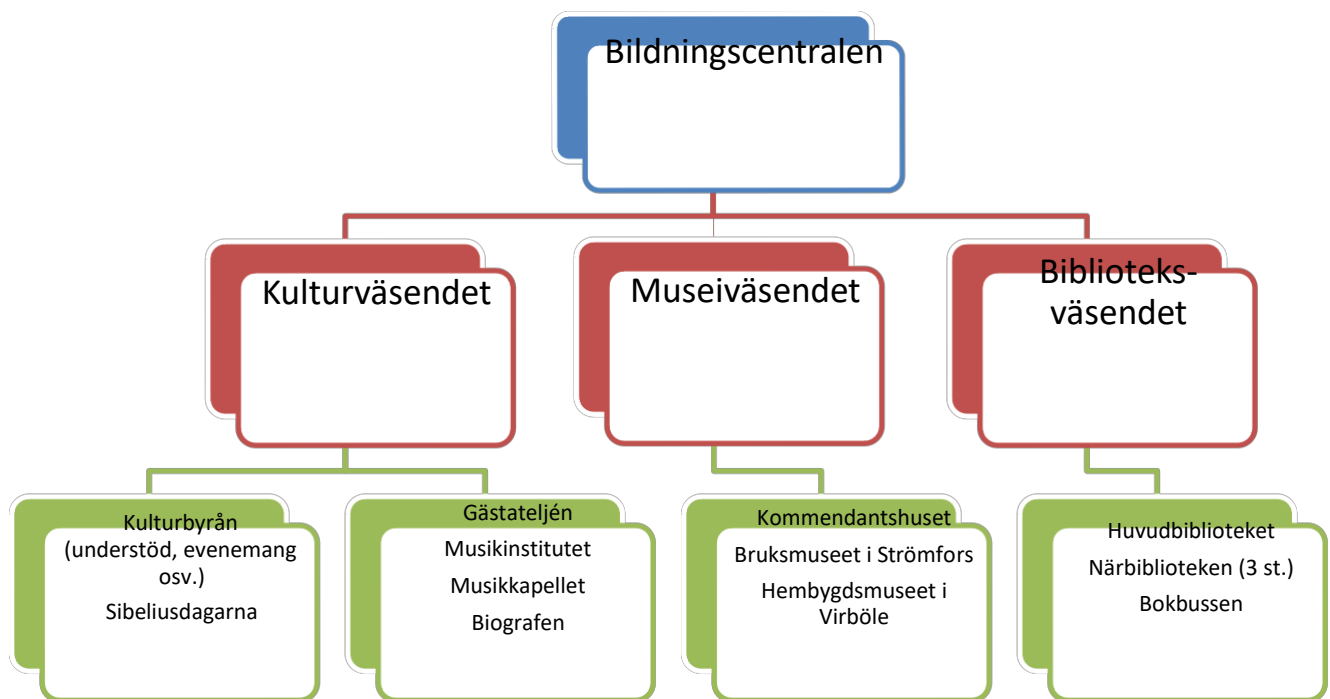
- Kulturnämnden har sedan 2012 delat ut Lovisa stads kulturpris, vid namnet Lovisamedaljen. Lovisa medaljen tilldelas åtminstone en gång per fullmäktigeperiod någon framgångsrik och för nejdens betydelsefull konstnär, författare, kulturarbetare, organisation eller projekt vilket faller inom kulturnämndens kompetens- och ansvarsområde. Kulturnämnden väljer mottagaren av medaljen.
- I sin kulturverksamhet utnyttjar Lovisa utöver tvåspråkigheten dessutom den kulturella mångfalden på orten

”Litet är vackert”

Vi litar på, är stolta över och vill förstärka
det unika i Lovisa och lyfta fram den
kulturella småstadens charm.

Vi vill fortsätta jobba för att Lovisa
ska leva upp till sin vision.

Bilaga 1, organisationsschema: **Kulturens ställning i kommunens organisation**

- Bildningscentralen är en av stadens fyra centraler. Bildningsdirektören leder bildningscentralen.
- Kultur-, musei- och biblioteksväsendet bildar ett av de ansvarsområden som är underställda bildningscentralen.
- Ansvarsområdet indelas i mindre enheter, vilka är bland annat kulturbyrån, museerna och biblioteken.
- Kulturnämnden styr och övervakar ansvarsområdets verksamhet.

Kultur-, musei- och biblioteksväsendets lagenliga uppgifter

Kommunerna ska främja, stöda och organisera kulturverksamheten i kommunen. Kommunerna ska också ordna möjligheter för kommuninvånarna att få grundundervisning i konst samt sådan undervisning inom olika konstområden som stöder amatörer. (Lagen om kommunernas kulturverksamhet 728/1992.)

Museiverksamhetens uppgift är att upprätthålla och stärka befolkningens förståelse för sin kultur, sin historia och sin miljö. Museerna ska främja tillgången till information om kultur- och naturarvet genom att ta till vara och bevara det materiella och visuella kulturarvet för kommande generationer, forska, undervisa och sprida information om det samt bedriva utställnings- och publikationsverksamhet. (Museilagen 877/2005.)

Biblioteksverksamhetens uppgift är att främja befolkningens lika möjligheter till bildning, litterära och konstnärliga intressen, fortlöpande utveckling av kunskaper och färdigheter samt medborgerliga färdigheter, internationalisering och livslångt lärande. Biblioteksväsendet bör också arbeta för att virtuella och interaktiva nättjänster samt deras kulturellerade innehåll utvecklas. (Bibliotekslagen 904/1998.)